

**Laulu- ja tantsupeoliikumises osalevate kollektiivide juhendajate
tööjõukulu toetus 2026. aastal**

KOKKUVÕTE

SISUKORD

1	Toetusmeetme eesmärk.....	3
1.1	Toetust saavate kollektiivide liigid.....	3
1.2	Toetust saavate kollektiivide koosseisu miinimumnõuded	3
2	Taotlused.....	4
3	Eraldatud toetus maakonniti	5
4	Eraldatud toetus omavalitsuste järgi	6
5	Toetuste saajad kollektiivi liikide kaupa	8
6	Toetuse saajad organisatsiooni õigusliku vormi järgi	12
7	Kollektiivide osalemine laulu- ja tantsupeoprotsessis	13
8	Kollektiivi juhendajate keskmine kontakttunni maksumus maakonniti	15
9	2025. ja 2026. aasta taotlusvoorude võrdlus	16
10	Toetuse andja tähelepanekud.....	18
10.1	Kontaktitudide aastase mahu planeerimine	18
10.2	Toetusmeetme tutvustamine.....	19
10.3	Enamlevinud kitsaskohad taotlemisel	19
10.4	Enamlevinud kitsaskohad aruandlusel	20
10.5	Määruse muudatused.....	20
	Lõpetuseks	23

1 Toetusmeetme eesmärk

Laulu- ja tantsupeoliikumises osalevate kollektiivide juhendajate tööjõukulude toetamine kehtestati kultuuriministri 12.01.2021 määrusega nr 1. Määrusega kehtestati laulu- ja tantsupeoliikumises osalevate harrastuskollektiivide juhendamise vahetult seotud isiku või isikute tööjõukulu toetuse määramise tingimused ja kord.

1.1 Toetust saavate kollektiivide liigid

Kollektiivina käsitletakse Eestis alaliselt, regulaarselt ja planeeritult tegutsevat ning iseseisvalt esinevat koori, rahvatantsurühma, võimlemisrühma, rahvamuusikakollektiivi, puhkpilli-, sümfoonia-, sümfoniett- või keelpilliorkestrit, kes on osalenud toetuse taotlemisele eelnenud noorte või üldlaulu- ja tantsupeol või nende ettevalmistusprotsessis või maakondlikul laulu- ja tantsupeol või valdkondlikul liigipeol. Võimlemisrühma puhul on valdkondlik liigipidu laulu- ja tantsupeo protsessiga seotud pidu.

Toetuse andmise eesmärk on toetada kollektiivide juhendajate tööandjaid töölepingu alusel töötavate juhendajate tööjõukulude katmisel.

Toetuse andmise tulemusena on tagatud juhendajale tänapäeva ootustele vastav töötasu ja sotsiaalsed garantiid ning laulu- ja tantsupeoliikumise protsessi jätkusuutlikkus.

1.2 Toetust saavate kollektiivide koosseisu miinimumnõuded

Toetuse saamiseks on esitatud kollektiivi koosseisu kohta miinimumnõuded:

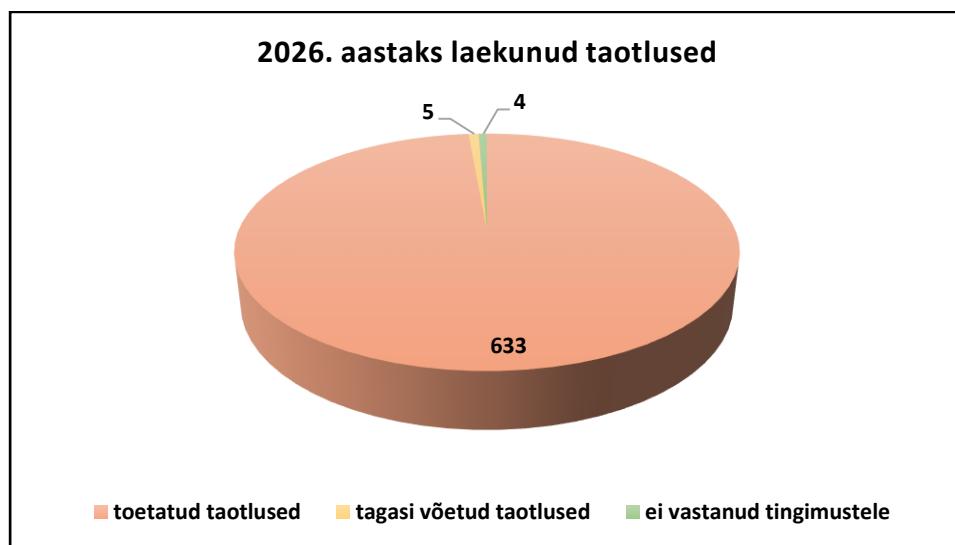
- 1) kooris on vähemalt 16 liiget;
- 2) rahvatantsurühmas on vähemalt 10 liiget;
- 3) rahvamuusikakollektiivis on vähemalt 6 liiget (sealhulgas 4 viisipilli);
- 4) puhkpilliorkestris on vähemalt 8 liiget;
- 5) sümfoonia- või sümfoniettorkestris ning keelpilliorkestris on vähemalt 12 liiget;
- 6) võimlemisrühmas on vähemalt 8 liiget.

2 Taotlused

2026. aasta toetuse taotlemiseks viidi läbi taotlusvoor 01.-31. oktoobril 2025. Taotlusvooru 2026. aasta eelarve oli **2 872 178** eurot. Kokku laekus 642 taotlust, summas **2 894 865** eurot.

Taotlejate poolt esitatud taotlustest võeti menetlemise käigus tagasi viis taotlust, summas **10 533** eurot. Taotlusvooru tingimustele ei vastanud neli taotlust, summas **12 154** eurot.

Menetleti 633 taotlust, summas **2 872 178** eurot.

Joonis 1 Laekunud taotlused 2026. aastaks

Järgnevalt vaadeldakse laekunud ja menetletud taotluste arvu, toetussummasid ning keskmist kontakttunni maksumust aastate lõikes alates toetusmeetme käivitumisest. Võrreldes 2021. aastaga on 2026. aastal laekunud taotluste arv kasvanud 249 taotluse võrra (393 taotluselt 642 taotluseni). Menetletud taotluste arv on samal perioodil kasvanud 277 taotluse võrra (356 taotluselt 633 taotluseni). Menetletud taotluste kogusumma on suurenenud 857 507 eurolt 2 872 178 euroni ehk ligikaudu 235%.

Andmed näitavad, et toetusmeetme rakendamise esimestel aastatel toimus kiire kasv nii taotluste arvus kui ka toetussummades. Alates 2024. aastast on taotluste arv stabiliseerunud- menetleti vastavalt 615, 617 ja 633 taotlust-, mis viitab sellele, et meede on jõudnud sihtrühmani ning seda kasutatakse järjepidevalt.

Kui 2022. ja 2023. aastal keskmine kontakttunni maksumus mõnevõrra langes, siis alates 2024. aastast on see järjepidevalt kasvanud- 2024. aastal 8,7%, 2025. aastal 11,5% ja 2026. aastal 3,1%.

Tabel 1 Laekunud ja menetletud taotluste võrdlus aastate lõikes

Aasta	Laekunud taotlused	Summas	Menetletud taotlused	Summas	Toetuse summa kasv võrreldes eelneva aastaga %	Keskmine kontakttunni maksumus (eurodes)	Kontakttunni maksumuse muutus võrreldes eelneva aastaga %
2021	393	924 185	356	857 507		20,57	
2022	505	1 634 568	484	1 590 808	85%	20,36	-1%
2023	510	1 906 791	501	1 878 226	18%	20,27	-0,4%
2024	641	2 675 307	615	2 574 370	37%	22,04	8,7%
2025	629	2 746 467	617	2 710 912	5%	24,57	11,5%
2026	642	2 894 865	633	2 872 178	6%	25,34	3,1%

3 Eraldatud toetus maakonniti

Taotlusi esitati 15 maakonnast. Maakondlikus jaotuses on eraldi välja toodud Tallinn ning üleriigilised kollektiivid.

Iga-aastaselt on toetuse andjal vaja selgitada üleriigilise kollektiivi mõistet. Üleriigiline kollektiiv on ajalooliselt välja kujunenud ja pikaajalise tegutsemistraditsiooniga üle-eestilise või maakondade ülese eesmärgi ja tegevusulatusega kollektiiv, mille tegevus ei ole seotud ühe piirkonnaga. Kollektiivi eesmärk on koondada vastava kollektiiviliigi harrastajaid eri piirkondadest, edendada ja populariseerida vastavat valdkonda ning toetada selle järjepidevust ja järelkasvu.

Üleriigiline kollektiiv võib tegutseda kolmekuulise arvestusperioodi alusel ning sellele ei kohaldata regulaarse iganädalase tegevuse eeldust. Kollektiivi liikmete elukoht või pärinemine erinevatest maakondadest ei ole iseseisvalt piisav alus kollektiivi käsitlemiseks üleriigilisena.

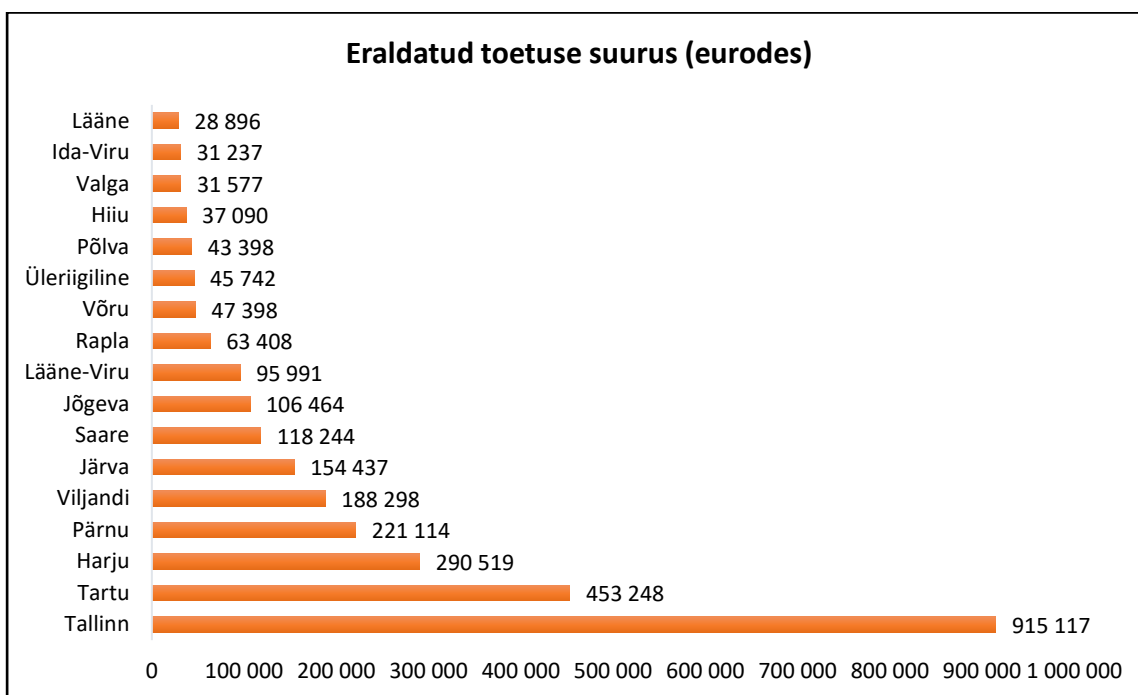
Tabel 2 Eraldatud toetused tööandjatele maakondade kaupa

Maakond/ Tallinn/ üleriigilised kollektiivid	Eraldatud toetuse suurus (eurodes)	Toetatud taotluste arv
Tallinn	915 117	144
Tartu	453 248	107
Harju	290 519	79
Pärnu	221 114	49
Viljandi	188 298	53
Järva	154 437	30
Saare	118 244	38
Jõgeva	106 464	24
Lääne-Viru	95 991	26
Rapla	63 408	21
Võru	47 398	12
Üleriigiline	45 742	14

Põlva	43 398	8
Hiiu	37 090	8
Valga	31 577	7
Ida-Viru	31 237	9
Lääne	28 896	4
KOKKU	2 872 178	633

Kõige rohkem esitati taotlusi Tallinnast – kokku 144 taotlust, kõige vähem esitati taotlusi Lääne maakonnast – 4 taotlust.

Joonisel 2 on kirjeldatud tööandjatele eraldatud palgatoetuse jagunemist maakondade, Tallinna linna ja üleriigiliste kollektiivide lõikes. Tallinna linna on analüüsis käsitletud eraldiseisva piirkonnana. Kokku eraldati toetust summas 2 872 178 eurot. Suurimad toetussummad eraldati Tallinna linna ning Tartu, Harju ja Pärnu maakonna kollektiivijuhendajate tööandjatele.

Joonis 2 Eraldatud toetus piirkondade lõikes (eurodes)

4 Eraldatud toetus omavalitsuste järgi

Taotlusi esitati 15 maakonnast ning 60 omavalitsusest (2025. aastal 66 omavalitsusest). Toetuse saajad organisatsiooni õigusliku vormi järgi on välja toodud kuuendas peatükis. Taotlusi ei esitanud Harju maakonnast Loksa linn, Maardu linn ja Kiili vald, Ida-Viru maakonnast Narva-Jõesuu, Sillamäe ja Kohtla-Järve linn ning Lügánuse vald, Lääne maakonnast Lääne-Nigula ja Vormsi vald, Lääne-Viru maakonnast

Rakvere vald, Vinni vald ja Väike-Maarja vald, Pärnu maakonnast Kihnu vald, Saare maakonnast Ruhnu vald, Valga maakonnast Valga vald ning Võru maakonnast Antsla ja Setomaa vald.

Alljärgnev tabel annab ülevaate eraldatud toetuste, kollektiivide arvude ja keskmiste kontakttunni maksumuste kohta omavalitsuste lõikes.

Tabelis ei ole kajastatud üleriigilisi kollektiive (14 taotlust), juhendatavaid kollektiive 14, keskmine kontakttunni maksumus 29,97 eurot ning toetust eraldati üleriigilistele kollektiividele summas 45 742 eurot.

Tabel 3 Eraldatud toetused (eurodes), taotluste ning kollektiivide arvud ja keskmised kontakttunni maksumused omavalitsuste kaupa

Jrk nr	Maakond	Omaavalitsus	Taotluste arv	Kollektiivide arv	Keskmine kontakttunni maksumus	Toetuse summa
1.	Hiiu	Hiiumaa vald	8	18	20,63	37 090
2.	Harju	Anija vald	2	6	19,05	7119
		Harku vald	7	10	26,74	28 826
		Jõelähtme vald	3	3	27,24	8966
		Keila linn	10	15	27,00	38 525
		Kose vald	13	22	21,44	48 863
		Kuusalu vald	5	6	28,57	14 683
		Lääne-Harju vald	5	9	29,15	18 916
		Raasiku vald	1	2	25,00	3700
		Rae vald	7	10	29,33	25 987
		Saku vald	3	3	32,35	6357
		Saue vald	8	8	29,55	26 349
		Tallinna linn	144	280	28,43	915 117
		Viimsi vald	15	23	29,19	62 228
3.	Ida-Viru	Alutaguse vald	4	5	36,25	12 747
		Jõhvi vald	4	5	28,25	13 316
		Narva linn	1	2	19,05	5174
4.	Jõgeva	Jõgeva vald	14	23	22,69	53 742
		Mustvee vald	4	4	23,76	12 643
		Põltsamaa vald	6	17	24,17	40 079
5.	Järva	Järva vald	11	24	21,13	58 628
		Paide linn	11	24	24,78	71 052
		Türi vald	8	18	19,23	24 757
6.	Lääne	Haapsalu linn	4	11	22,03	28 896
7.	Lääne-Viru	Haljala vald	3	8	26,10	18 420
		Kadrina vald	1	1	35,00	3372
		Rakvere linn	14	21	25,55	49 901
		Tapa vald	6	6	26,15	18 127
		Viru-Nigula vald	2	2	23,43	6171
8.	Põlva	Kanepi vald	3	4	31,00	14 735
		Põlva vald	3	3	28,47	16 375
		Räpina vald	2	3	26,67	12 288
9.	Pärnu	Häädemeeste vald	3	3	30,50	9575

		Lääneranna vald	4	6	25,72	16 653
		Põhja-Pärnumaa vald	8	17	23,73	42 500
		Pärnu linn	26	44	27,89	110 714
		Saarde vald	2	2	25,00	10 486
		Tori vald	6	9	25,58	31 186
10.	Rapla	Kehtna vald	5	5	19,95	9697
		Kohila vald	4	9	27,47	20 570
		Märjamaa vald	1	1	19,05	2646
		Rapla vald	11	13	24,09	30 495
11.	Saare	Saaremaa vald	37	60	20,22	115 744
		Muhu vald	1	1	25,00	2500
12.	Tartu	Elva vald	13	17	25,96	43 578
		Kambja vald	4	4	26,36	9676
		Kastre vald	2	4	28,02	10 228
		Luunja vald	1	1	35,00	2324
		Nõo vald	2	4	21,42	8104
		Peipsiääre vald	2	2	22,08	4255
		Tartu linn	73	103	28,86	337 508
		Tartu vald	10	13	25,93	37 575
13.	Valga	Otepää vald	2	8	31,00	16 751
		Tõrva vald	5	7	22,09	14 826
14.	Viljandi	Mulgi vald	9	18	24,34	46 243
		Põhja-Sakala vald	8	11	22,35	20 315
		Viljandi linn	20	30	26,28	62 966
		Viljandi vald	16	22	23,58	58 774
15.	Võru	Rõuge vald	3	5	23,08	13 127
		Võru linn	8	12	25,50	30 420
		Võru vald	1	1	20,00	3851

5 Toetuste saajad kollektiivi liikide kaupa

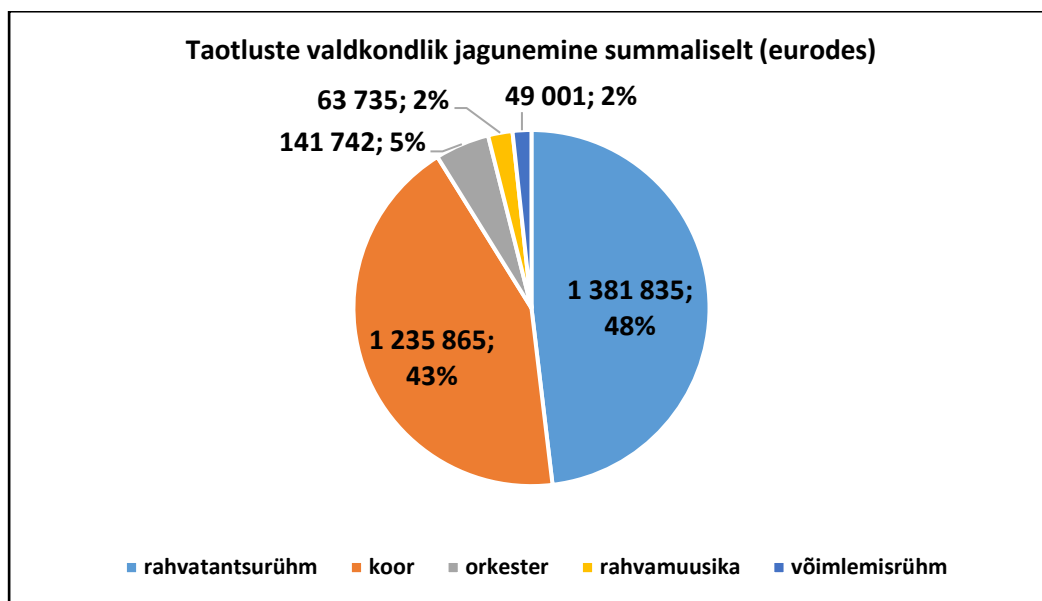
Kollektiivi liikide jaotuses on lähtutud määruses kirjeldatud kollektiivide loetelust: koor, rahvatantsurühm, võimlemisrühm, rahvamuusikakollektiiv, puhkpilli-, sümfoonia-, sümfoniett- ja keelpilliorkester. Kokku esitati taotlustes andmed 1042 kollektiivi kohta.

Tabel 4 Toetatud kollektiivi liikide jagunemine summaliselt, arvuliselt ja liikmete arvu järgi

Jrk nr	Kollektiivi liik	Toetussumma	Kollektiivide arv	Kollektiivi liikmete arv
1	rahvatantsurühm	1 381 835	498	8823
2	koor	1 235 865	427	14 465
3	puhkpilli-, sümfoonia-, sümfoniett- ja keelpilliorkester	141 742	50	1519
4	rahvamuusikakollektiiv	63 735	36	434
5	võimlemisrühm	49 001	31	354
	KOKKU	2 872 178	1042	25 595

Enim eraldati toetust rahvatantsurühmade juhendajatele, kokku 498 kollektiivi (8823 liikmega) summas 1 381 835 eurot ja kooride juhendajatele, kokku 427 kollektiivi (14 465 liikmega) summas 1 235 865 eurot.

Kõige vähem eraldati toetust võimlemisrühmade juhendajatele, kokku 31 kollektiivi (354 liikmega) summas 49 001 eurot.

Joonis 3 Toetuste valdkondlik jagunemine summaliselt ja protsentuaalselt

Järgnevalt vaadeldakse kollektiivi liikide jagunemist maakondade lõikes. Tabelis on välja toodud kollektiivi liikide maakondlikud koguarvud (Eesti Rahvakultuuri Keskuse andmekogu põhjal, seisuga veebruar 2026), toetatud kollektiivide hulk ja osakaal koguarvust. Orkestrite maakondlike arvu kajastamiseks on kokku liidetud andmekogus olevate instrumentaalmuusika ja puhkpillimuusika kollektiivide arvud. Võimlemisrühmade maakondlikud koguarvud on toodud Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA registri 2025. aasta tantsupeol osalenud võimlemisrühmade põhjal, seisuga 2026.

Tabel 5 Toetatud kollektiivi liikide jagunemine maakondade lõikes ning protsent maakonna kollektiivi liikide koguarvust (kasutatud lühendid: K-koorid, RTR-rahvatantsurühmad, RMK-rahvamuusika kollektiivid, O-orkestrid, VR-võimlemisrühmad. Kasutatud tulpade värvid: ERK andmekogu; toetuse saajad; osakaal andmekogus olevast kollektiivide arvust)

Maakond	K arv	Toetatud K arv	Toetatud K osakaal	RTR arv	Toetatud RTR arv	Toetatud RTR osakaal	RMK arv	Toetatud RMK arv	Toetatud RMK osakaal	O arv	Toetatud O arv	Toetatud O osakaal	VR arv	Toetatud VR arv	Toetatud VR osakaal
Üleriigiline kollektiiv		10			3			1							
Tallinn	337	123	36,5%	168	125	74,4%	42	6	14,3%	54	13	24,1%	44	14	31,8%
Harju	171	45	26,3%	180	48	26,7%	30	10	33,3%	34	12	35,3%	7		
Hiiu	8	3	37,5%	22	10	45,5%	1			1			6	5	83,3%
Ida-Viru	46	3	6,5%	80	8	10%	6	1	16,7%	8			3		
Jõgeva	36	3	8,3%	51	29	56,9%	5	2	40%	10	5	50%	4	5	125%
Järva	35	18	51,4%	78	42	53,8%	10	4	40%	6	2	33,3%	5	1	20%
Lääne	37	3	8,1%	46	8	17,4%	15			6			4		
Lääne-Viru	70	20	28,6%	94	13	13,8%	18	2	11,1%	13	3	23,1%	3		
Põlva	21	1	4,8%	39	7	17,9%	7			9	2	22,2%	5		
Pärnu	102	27	26,5%	132	52	39,4%	30			16	2	12,5%	7	1	14,3%
Rapla	53	18	34%	72	9	12,5%	19			6	1	16,7%	5		
Saare	30	21	70%	67	31	46,3%	10	3	30%	12	3	25%	5	2	40%
Tartu	191	87	45,5%	201	52	25,9%	23	3	13%	21	4	19%	28	2	7,1%
Valga	18	4	22,2%	43	8	18,6%	12	1	8,3%	6	1	16,7%	1	1	100%
Viljandi	54	30	55,6%	118	46	39%	22	3	13,6%	19	2	10,5%	4		
Võru	43	11	25,6%	70	7	10%	17			14			5		
KOKKU	1252	427	34,1%	1461	498	34,1%	267	36	13,5%	235	50	21,3%	136	31	22,8%

Tabel 6 Toetatud kollektiivi alamliikide jagunemine maakondade lõikes (kasutatud lühendid: MK-mudilaskoor, LK-lastekoor, PK-poistekoor, NK-neidude/naiskoor, MNK-meeskoor/noormeestekoor, SK- segakoor, 1-4 RT- 1-4.kl algklassirühm, 5-9 RT- 5-9.kl põhikoolirühm, 10-12 RTS- 10-12. kl gümnaasiumi segarühm, 10-12 RTN-10-12. kl neidude rühm, RTTS- täiskasvanute segarühm, RTTN- täiskasvanute naisrühm, RTP- pererühm, RMT- torupillid, RMV- viulid, RMA- akordionid, RMK- kanded, RMKO- koondorkester, RMN- näppepillid, RML- löötpillid, SO- sümfooniaorkester, STO- sümfoniئتorkester, KPO- keelpilliorkester, PPO- puhkpilliorkester, KO- kammerorkester, 1-4 VR- 1-4. algklasside võimlemisrühm, 5-12 VR- 5-12. kl võimlemisrühm, NV- naisvõimlemisrühm

	MK	LK	PK	NK	MNK	SK	1-4 RT	5-9 RT	10-12 RTS	10-12 RTN	RTTS	RTTN	RTP	RMT	RMV	RMA	RMK	RMKO	RMN	RML	SO	STO	KPO	PPO	KO	1-4 VR	5-12 VR	NV
Üleriigiline		2	2	1	1	4					1	2								1								
Harju maakond	10	11	5	3	1	15	6	7	3		15	17				1	2	5	2		1		1	10				
Tallinn	28	25	7	20	7	36	19	12	17	3	45	28	1				1	4		1	2	1	1	8	1	4	6	4
Hiiu maakond		1		1		1	1	2			1	6														4	1	
Ida-Viru maakond	1				1	1					2	6						1										
Jõgeva maakond						3	5	5	1	1	3	14						2						4	1	3	2	
Järva maakond	4	4	2	6	1	1	6	9	5	3	9	10			1		1	1		1		1		1		1		
Lääne maakond		1		2							4	4																
Lääne-Viru maakond	2	3	2		2	11	2	1	1		6	3			2							1		2				
Põlva maakond						1					4	3											1	1				
Pärnu maakond	5	2	3	8		9	6	7	6	1	13	19									1			1			1	
Rapla maakond	3	6		2		7	1	1	1		4	2												1				
Saare maakond	4	2	2	4	2	7	3	4	2	1	8	13					2	1				1		2		2		
Tartu maakond	11	13	9	20	4	30	4	6	8	1	17	16					1	2			1			3		1	1	
Valga maakond		1	1			2	2	2	1		1	2						1						1			1	
Viljandi maakond	8	4	4	4	3	7	8	5	7	2	9	15						3			1			1				
Võru maakond	2	1	1	3	1	3	1	1			2	3																
KOKKU	78	76	38	74	23	138	64	62	52	12	144	163	1		3	1	7	20	2	3	6	4	3	35	2	7	14	10

Tabelis 5 esitatud andmete põhjal on mitmes maakonnas kollektiivide osakaal, kes on liitunud palgatoetuse meetmega, võrreldes koguarvuga suhteliselt kõrge. Näiteks on Saare maakonnas toetust saanud 70% kooridest ning Tallinna linnas 74,4% rahvatantsurühmadest. Samuti paistavad silma Järva maakonna koorid, kellest on toetust saanud 51,4% ning Jõgeva maakonna rahvatantsurühmad, kus toetuse saajate osakaal ulatub 56,9%-ni. Need näitajad peegeldavad piirkondlikke erinevusi meetmega liitumise aktiivsuses ning viitavad sellele, et mitmes maakonnas kasutatakse palgatoetust kollektiivjuhtide tööjõukulude katmisel laialdasemalt. Kõrgem toetusmeetmes osalemise määr viitab tööandjate ja kollektiivjuhendajate heale koostööle ning aitab toetada juhendajate tööalast kindlustunnet ja kollektiivide järjepidevat tegevust.

Tabelis 6 esitatud andmed annavad ülevaate toetatud kollektiivide alamliikide jaotusest maakondade lõikes. Andmed võimaldavad hinnata, millised kollektiivide liigid on eri piirkondades enim esindatud ning milliste kollektiiviliikide tegutsemiseks on vaja koostööd teha. Selline ülevaade toetab nii regionaalset planeerimist kui ka valdkondlike arendustegevuste kavandamist.

6 Toetuse saajad organisatsiooni õigusliku vormi järgi

Toetuse saajate sihtgrupid:

- kohalikud omavalitsused ja nende allasutused (koolid, rahvamajad jne);
- registreeritud äri- ja mittetulundusühingud.

Toetuse saanud organisatsioonide jaotumine organisatsiooni õigusliku vormi alusel on toodud alljärgneval joonisel.

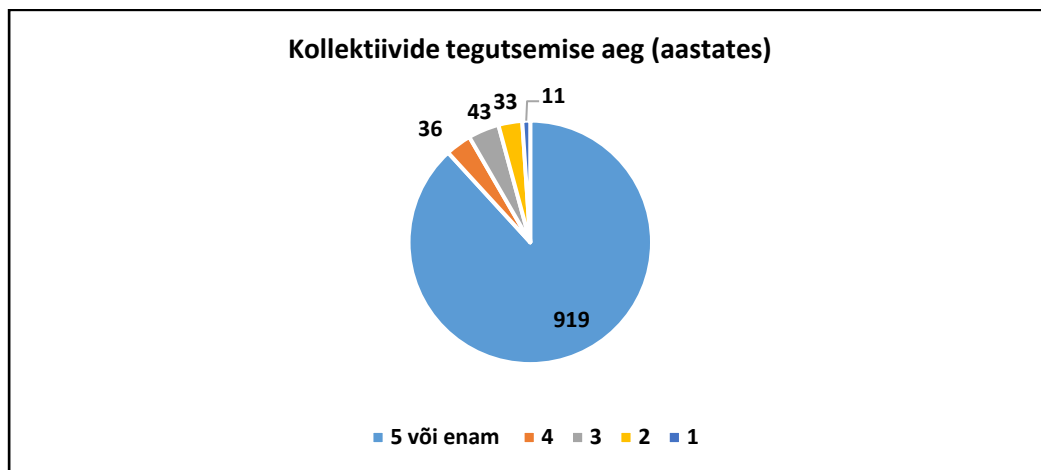

Joonis 4 Toetatud taotluste arv organisatsiooni õigusliku vormi järgi

Suurima osa toetuse saajatest moodustavad kohalikud omavalitsused ja nende allasutused (KOV), kellele järgnevad mittetulundusühingud (MTÜ). Väiksema osa moodustavad sihtasutused (SA) ja äriühingud, mille hulka kuuluvad osaühingud (OÜ) ja aktsiaseltsid (AS), vastavalt viis ja kolm toetuse saajat. Võrreldes 2025. aastaga on toetuse saajate jaotus organisatsiooni õigusliku vormi lõikes püsinud üldjoontes stabiilne, mis viitab toetuse rakendamise järjepidevusele ning erinevate organisatsioonivormide jätkuval osalemisele meetmes.

7 Kollektiivide osalemine laulu- ja tantsupeoprotsessis

Taotlustes esitati andmed kokku 1042 kollektiivi kohta, millest valdav enamus (919 kollektiivi) on tegutsenud 5 või enam aastat. Lisaks on 36 kollektiivi tegutsenud neli aastat, 43 kollektiivi kolm aastat, 33 kollektiivi kaks aastat ning 11 kollektiivi on tegutsenud ühe aasta. Igal aastal luuakse uusi kollektiive, kes pärast aastast tegutsemist saavad siseneda toetusmeetmesse.

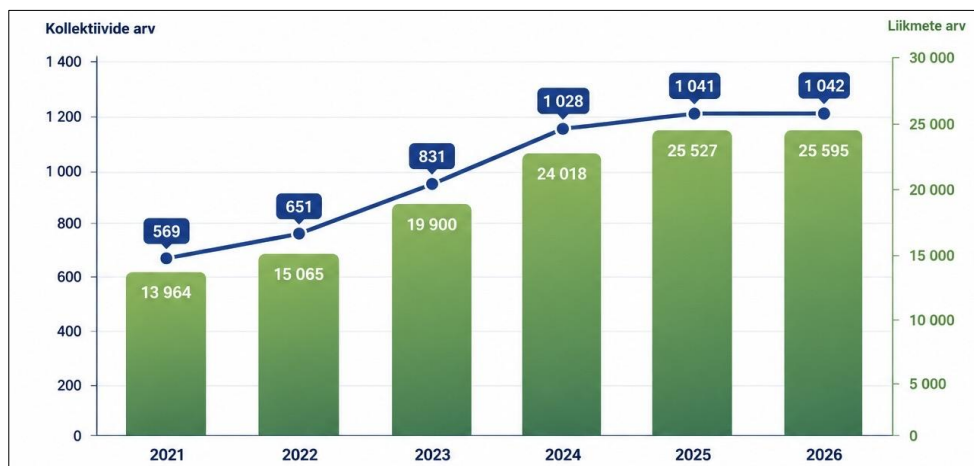

Joonis 5 Kollektiivide tegutsemise aeg

2026. aastal on meetmega liitunud seitse uut rahvatantsurühma, kolm koori ja üks orkester. Uute kollektiivide lisandumine ning nende aktiivne osalemine laulu- ja tantsupeo protsessis peegeldab rahvakultuuri elujõulisust ja valdkonna jätkuvat arengut.

See areng kinnitab, et toetusmeede täidab edukalt oma eesmärgi - toetada kollektiivide püsijäämist, motiveerida juhendajaid ning tagada liikumise jätkusuutlikkus. Alates 2021. aastast on lisandunud 107 uut kollektiivi, mis viitab kasvavale huvile ning aktiivsele arengule valdkonnas. Võrreldes 2021. aastaga on toetatavate kollektiivide arv kasvanud 569-lt 1042-ni ehk 473 kollektiivi võrra (83%).

Alljärgnev joonis illustreerib kollektiivide arvu ja kollektiivide liikmete arvu kasvu aastate lõikes ning kinnitab toetusmeetme positiivset mõju valdkonna arengule.

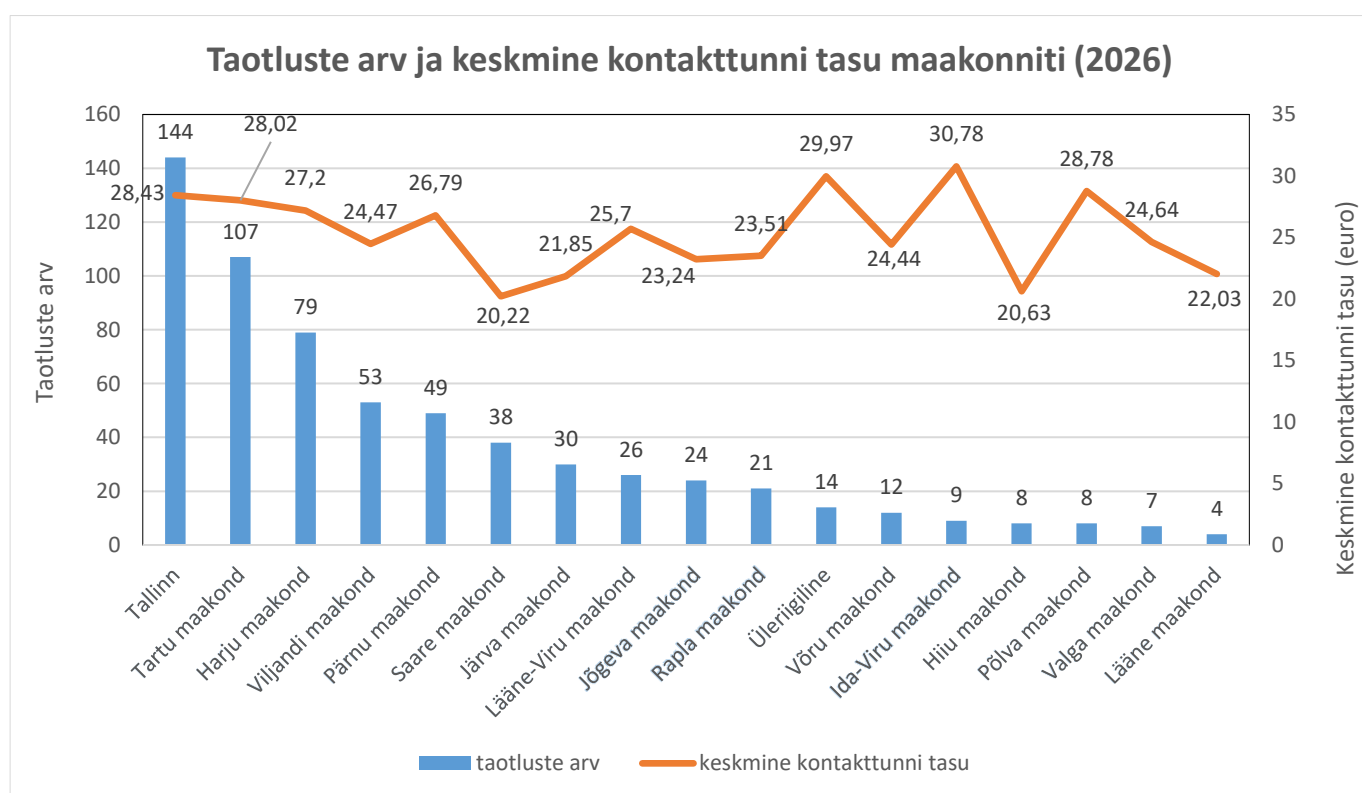
Joonis 6 Kollektiivide arvu ja liikmete arvu kasv aastatel 2021-2026

Aastatel 2021-2026 on toetatud kollektiivide liikmete arv suurenenud 13 964 liikmelt 25 595 liikmeni ehk 11 631 liikme võrra (83%). Liikmete arvu kasv on toimunud käsikäes kollektiivide arvu suurenemisega, mis viitab sellele, et toetusmeede on aidanud kaasa nii uute kollektiivide loomisele kui

ka olemasolevate kollektiivide tegevuse jätkumisele. Osalejate arvu suurenemine peegeldab laulu- ja tantsupeoliikumise jätkuvat populaarsust ning kogukondlikku aktiivsust. See kinnitab, et järjepidev toetus aitab tugevdada kollektiivide jätkusuutlikkust ja suurendada rahvakultuuris osalejate ringi.

8 Kollektiivi juhendajate keskmine kontakttunni maksumus maakonniti

Määruses kehtestatud kollektiivijuhi põhipalga määr on seotud kultuuritöötaja brutotöötasu alammääraga. Taotluste esitamise hetkel oli minimaalseks kontakttunni maksumuseks 19,05 eurot ning maksimaalseks kahekordne kontakttunni maksumus ehk 38,10 eurot. Kõigi 633 toetust saanud kollektiivide juhendajate keskmiseks kontakttunni brutomaksumuseks kujunes 25,34 eurot. 2025. aastal oli 617 toetust saanud kollektiivide juhendajate keskmine kontakttunni brutomaksumus 24,57 eurot.

Joonis 7 Keskmine kontakttunni maksumus rahastatud toetuste põhjal maakonniti (eurodes)

Alljärgnevas tabelis on välja toodud lisaks kontakttunni maksumusele ka kollektiivide ning taotlusperioodi kontakttundide arvud maakonna lõikes. Kõrgemad keskmised kontakttunni tasud on Ida-Viru, üleriigiliste, Põlva ning Tallinna kollektiivide juhendajatel. Võrreldes 2025. aastaga on tõusnud maakondade keskmised kontakttunni tasud, va Saare maakond.

Tabel 7 Kokkuvõtlik palgatoetuse, taotluste, kollektiivide ja kontakttundide arvu ning kontakttunni keskmise maksumuse võrdlustabel maakondade lõikes

Maakond	Kontakttunni keskmine maksumus (eurodes)	Kollektiivide arv	Taotlusperioodi kontakttundide arv	Palgatoetus (eurodes)
Ida-Viru	30,78	12	1464	31 237
Üleriigiline	29,97	14	2072	45 742
Põlva	28,78	10	1983,52	43 398
Tallinn	28,43	280	41 573,35	915 117
Tartu	28,02	148	21 085,3	453 248
Harju	27,20	117	14 297,7	290 519
Pärnu	26,79	81	10 672,84	221 114
Lääne-Viru	25,70	38	5310,8	95 991
Valga	24,64	15	1614,4	31 577
Viljandi	24,47	81	9906,35	188 298
Võru	24,44	18	2437,88	47398
Rapla	23,51	28	3311,9	63 408
Jõgeva	23,24	44	6000,6	106 464
Lääne	22,03	11	1727,4	28 896
Järva	21,85	66	8990,98	154 437
Hiiu	20,63	18	2386	37 090
Saare	20,22	61	7810,6	118 244

9 2025. ja 2026. aasta taotlusvoorude võrdlus

Järgnevas tabelis on võrreldud 2026. aasta taotluste arvu ja palgatoetuse summasid 2025. aastaga maakondade lõikes. 2026. aastal suurenes toetatud taotluste koguarv 617-lt 633-ni ehk 16 taotluse võrra (2,6%). Kõige enam kasvas taotluste arv Harju maakonnas (16,2%), Põlva maakonnas (14,3%) ja Jõgeva maakonnas (9,1%), samas kui suurim vähenemine toimus Ida-Viru (-43,8%), Võru (-20%) ja Hiiu maakonnas (-11,1%).

Palgatoetuse kogusumma suurenes 161 266 euro võrra ehk 5,9%, ulatudes 2 872 178 euroni. Suurim absoluutne palgatoetuse kasv toimus Harju maakonnas (79 978 eurot), Tartu maakonnas (36 650 eurot) ja Tallinnas (37 168 eurot), samas kui suurim vähenemine oli Ida-Viru (-12 793 eurot), Võru (-20 169 eurot) ja üleriigiliste kollektiivide (-8990 eurot) puhul. Protsentuaalselt suurenes palgatoetus enim Lääne maakonnas (179,6%).

Tabel 8 Taotluste ja palgatoetuse 2026. aasta ja 2025. aasta võrdlustabel maakondade lõikes

Maakond	2026 taotluste arv	2025/2026 taotluste arvu muutus	2025/2026 taotluste arvu muutus (protsentides)	2026 palgatoetuse summa (eurodes)	2025/2026 palgatoetuse muutus (eurodes)	2025/2026 palgatoetuse muutus (protsentides)
Tallinn	144	5	3,6	915 117	37 168	4,2
Tartu	107	0	0	453 248	36 650	8,8
Harju	79	11	16,2	290 519	76 978	36
Viljandi	53	4	8,2	188 298	-8565	-4,4
Pärnu	49	0	0	221 114	17 730	8,7
Saare	38	1	2,7	118 244	-3953	-3,2
Järva	30	2	7,1	154 437	4504	3
Lääne-Viru	26	1	4	95 991	-2329	-2,4
Jõgeva	24	2	9,1	106 464	18 669	21,3
Rapla	21	-1	-4,5	63 408	-887	-1,4
Üleriigiline	14	0	0	45 742	-8990	-16,4
Võru	12	-3	-20	47 398	-20 169	-29,9
Ida-Viru	9	-7	-43,8	31 237	-12 793	-29,1
Hiiu	8	-1	-11,1	37 090	-3066	-7,6
Põlva	8	1	14,3	43 398	10 347	31,3
Valga	7	0	0	31 577	1110	3,6
Lääne	4	1	33,3	28 896	18 562	179,6
KOKKU	633	16	2,6	2 872 178	161 266	5,9

Järgnevas tabelis on võrreldud 2026. aasta palgatoetuse summasid 2025. aastaga kollektiiviliikide lõikes.

Tabel 9 Palgatoetuse 2025 ja 2026 aasta võrdlustabel kollektiivi liikide lõikes

Kollektiivi liik	2026 palgatoetus (eurodes)	2025 palgatoetus (eurodes)	2025/2026 muutus (eurodes)	2025/2026 muutus (protsentides)
koor	1 235 865	1 131 650	104 215	9,2
rahvatantsurühm	1 381 835	1 306 621	75 214	5,8
rahvamuusikakollektiiv	63 735	62 485	1250	2,0
orkestrid	141 742	122 664	19 078	15,5
võimlemisrühm	49 001	87 492	-38 491	-44
KOKKU	2 872 178	2 710 912	161 266	5,9

Kollektiivide juhendajatele eraldatud riigipoolne palgatoetus suurenes kokku 161 266 euro võrra ehk 5,9%, ulatudes 2026. aastal 2 872 178 euroni. Suurim kasv toimus kooridele eraldatud palgatoetuses (104 215 eurot), millele järgnesid rahvatantsurühmas (75 214 eurot) ja orkestrid (19 078 eurot). Väikseim oli kasv rahvamuusikakollektiivide palgatoetuses (1250 eurot). Ainsana vähenes palgatoetus võimlemisrühmadele, kelle toetus kahanes 38 491 euro võrra ehk 44,0%. Protsentuaalselt suurenes palgatoetus enim orkestrite puhul (15,5%), järgnesid koorid (9,2%), rahvatantsurühmad (5,8%) ning rahvamuusikakollektiivid (2,0%).

10 Toetuse andja tähelepanekud

Alljärgnevalt toome välja mõned enam lisaselgitusi vajanud kohad, millele ei ole kas määrust lugedes, taotlust esitades või toetust saades taotluse esitaja tähelepanu pööranud.

10.1 Kontakttundide aastase mahu planeerimine

2024.-2026. aasta andmed näitavad, et taotluste arv on püsinud stabiilsena suurenedes kolme aasta jooksul 615 taotluselt 633 taotluseni ehk ligikaudu 2,9%. Samal ajal on järjepidevalt kasvanud ka planeeritud kontakttundide maht- 137 191,7 tunnilt 2024. aastal 142 645,6 tunnini 2026. aastal. Kasvuga on kaasnenud ka palgatoetuse suurenemine 2 574 370 eurolt 2 872 178 euroni.

Kuigi kontakttundide mahu kasv võib viidata kollektiivide aktiivsuse suurenemisele, näitab 2025. aasta aruannete analüüs, kus palusime kontakttundide üleplaneerimise korral toetuse saajate poolseid lisaselgitusi, et märkimisväärne osa planeeritud tundidest jääb tegelikult ellu viimata. Selle tulemusena tekivad toetuse jäägid ning toetuse andjal tuleb teha toetuse tagasinõudeid (2025. aastal tehti toetuse tagasinõue 222-le toetuse saajale).

Toetuse saajate selgituste analüüsimisel ilmnisid mitmed põhjused. Kõige sagedamini jäi planeeritud maht täitmata juhendajate haiguslehtede, vanema- või emapuhkuse ning õppepuhkuse tõttu (36 korral). Selliseid asjaolusid ei ole taotluse esitamise hetkel võimalik ette näha.

Teise olulise põhjusena ilmnisid personali muudatused, sealhulgas juhendajate töölt lahkumised, pensionile jäämine, koormuse vähenemine või uue juhendaja hilisem tööle asumine (27 korral). Mitmetel juhtudel jäid kollektiivid ajutiselt juhendajata või ei õnnestunud juhendajat õigeaegselt leida.

Olulise probleemina kerkis esile ka ebatäpne planeerimine. Mitmed toetuse saajad tõid välja, et kontakttundide arvestamisel planeeriti automaatselt suurem tundide maht, kui tegelikult oli võimalik läbi viia (43 korral). Toodi välja, et taotlus koostatakse mitu kuud enne toetusperioodi algust, mistõttu põhineb kontakttundide maht prognoosil. Aasta jooksul toimuvad muudatused- näiteks osalejate arvu

vähenedmine, tunniplaani muudatused, juhendajate töökoormuse muutumine või omavalitsuse otsused- ei ole taotluse koostamise ajal teada ning mõjutavad tegelikku toetuse kasutamist.

Analüüsi põhjal võib järeldada, et kontakttundide mahu kasv ei tulene üksnes tegevuse suurenemisest, vaid ka liialt optimistlikust või igaks juhaks suuremast planeerimisest, mis suurendab toetuse jääkide tekkimise ning tagasinõude vajaduse riski. Probleemi vähendamiseks tuleks toetuse saajatel realistlikumalt prognoosida aastast kontakttundide mahtu.

10.2 Toetusmeetme tutvustamine

- 2025. aasta oktoobris viidi läbi kaks toetusmeedet tutvustavat infopäeva, detsembris kaks aruandlusele suunatud infopäeva ning septembris üks infopäev 2025. aasta kokkuvõtte tutvustamiseks.
- Koostöös elektroonilise taotluskeskkonna Toetuste Menetlemise Infosüsteemi (TMS) arendaja ja Kultuuriministeeriumiga on parendatud ja täiendatud vajaduspõhiselt elektroonilist taotluskeskkonda.
- Tõhustatud on kommunikatsioonialast koostööd Kultuuriministeeriumi ning valdkondlike katuseorganisatsioonidega nii elektroonilise taotluskeskkonna kui ka toetusmeetme tutvustamisel.

10.3 Enamlevinud kitsaskohad taotlemisel

- Määruse tõlgendamisel on enim küsimusi tekitanud kulude eraldi raamatupidamisarvestuse pidamise kohustus (§ 13 lõige 3). Selle määruse punktiga on määruse looja pidanud silmas eelkõige seda, et kollektiivide juhendamise töötasu oleks raamatupidamises selgelt eristatav muust töötasust, sh tööandjamaksude arvestuse osas.
- Toetuse saajaid, kes ei täida töötasu igakuise väljamaksmise kohustust (§ 2 lõige 1), mille tõttu on toetuse andja pidanud osa toetust tagasi nõudma.
- Taotluses esitatud muutunud andmetest teatamata jätmine (§ 12 lõige 2), mis on aluseks järgmise kvartali toetussumma saamisel.
- Organisatsioonides taotluste eest vastutava isiku vahetumisel ei anta infot edasi ega teavitata toetuse andjat, mille tulemusel jääb uus vastutav isik infosulgu.
- Taotlejate puudulik distsipliin taotluste vormiliste puuduste kõrvaldamise tähtaegade järgimisel, mistõttu venib taotluste menetlemine, käskkirja vormistamine ja allkirjastamine ning esimese kvartali väljamakse.

10.4 Enamlevinud kitsaskohad aruandlusel

- 220 toetuse saajat ei esitanud 2025. aasta toetuse kasutamise aruannet määrusega kehtestatud ning ka käskkirjas eraldi välja toodud märgitud tähtjaks (20.01.2026), mis pikendab aruannete menetlemise aega.
- Aruandluses on peamised probleemid seotud mitteaktsepteeritavate ning puudulike andmetega igakuiste tööjõukulude väljamakse tõendite lisamisega aruandele.
- Aruandele lisatud tõenditel peab kajastuma organisatsiooni nimi, töötaja nimi, periood, kollektiivijuhendamise brutotöötasu ning maksude arvestus. Finantsaruanne peab olema vastutava inimese poolt allkirjastatud. Aktsepteeritavateks dokumentideks on palgateatis, koondpalgateatis, töötasuandmete isikukaart, isikukonto, isikustatud väljavõte raamatupidamisest, millel on markeeritud kollektiivijuhendamise töötasu read. Oluline on meeles pidada, et toetuse kasutamise ajal kollektiivijuhi töötasu või koormuse tõstmine toimub tööandja enda kuludest, sh tööandjamaksud. Toetuse summat suurendada ei ole võimalik.

10.5 Määruse muudatused

Pärast 2026. aasta taotlusvooru viidi määrusesse sisse mitmeid muudatusi, mis jõustusid 3. augustil 2026. Muudatuste eesmärk on täpsustada toetuse andmise tingimusi, ühtlustada toetuse saamise põhimõtteid ning tugevdada toetuse kasutamise kontrolli avaliku raha kasutamisel.

Olulisemad muudatused on järgmised:

- **Täpsustati toetuse saamise tingimusi.** Toetust saab taotleda kollektiividele, mille liikmed õpivad vähemalt põhikooli esimeses kooliastmes. Vanuserühmad olid varasemas määruses täpsustamata ning kuna noorte või üldlaulu- ja tantsupeol või nende ettevalmistusprotsessis või maakondlikul laulu- ja tantsupeol või valdkondlikul liigipeol osalevad lapsed alates esimesest kooliastmest, siis oli vajalik seda tingimust määruses täpsustada. Määruse rakendamise ajal on tekkinud olukordi, kus soovitakse toetust saada ka mudilastest koosnevatele ettevalmistusrühmade juhendajate palgatoetuseks ja see ei ole olnud määruse eesmärk.
- **Lisati uus nõue taotlejale.** Toetust ei saa taotleda organisatsioon, kellel on eelneva toetuse perioodi aruanne esitamata või muud määrusest tulenevad kohustused toetuse andja ees

täitmata. See täiendus aitab tagada, et enne uueks perioodiks toetuse saamist on eelmise perioodi kohustused täidetud ning suunab toetuse saajad korrektsemalt käituma.

- **Täpsustati juhendaja töölepingu nõudeid.** Juhendaja teeb taotluse esitamise ajal töölepingu alusel kollektiivi juhendamise tööd ja tööleping kehtib vähemalt taotletava toetuse perioodi lõpuni. Varasem säte on vaatamata sellele, et seda on kord juba muudetud, jätkuvalt tekitanud ebaselgust ja mitmeti mõistetavust, justkui tööleping juhendajaga ei pea olema sõlmitud toetuse taotlemise ajal, vaid taotletava toetuse perioodil (kalendriaasta). Taotluse juurde lisati töölepinguid, mis hakkasid kehtima kalendriaasta jaanuarist. Määruse mõte on olnud see, et toetuse taotlemisel on kollektiivi juhendajaga juba leping sõlmitud ja juhendaja töötab juhendajana kollektiiviga.
- **Kehtestati selgemad reeglid toetuse kasutamiseks.** Kui toetuse maksmise perioodil suureneb juhendaja kontakttundide arv või kontakttunni tasu, ei suurendata selle tõttu määratud toetussummat. Samuti ei ole kontakttundide vähendamise korral lubatud kasutada vabanenud toetust kontakttunni tasu suurendamiseks. Praktikas on esinenud olukordi, kus toetuse saaja on vähendanud kontakttundide arvu, samas on vähendatud kontakttundide tõttu nõ ülejääva toetussumma arvelt suurendanud toetusena eraldatud kontakttunni maksumust. See ei ole olnud määruse mõte.
- **Täpsustati taotlusega esitatavaid dokumente.** Taotleja lisab taotlusele väljavõtte töölepingust, millest nähtub töölepingu kestus, info juhendatava kollektiivi kohta, ühe kuu või ühe nädala kontakttundide arv või kontakttundide arv kuni kolmekuulise arvestusperioodi jooksul ning kontakttunni maksumus (brutotasuna) ning puhkuse kestus. Muudatusega tullakse toetuse taotlejale vastu, sest paljudel on töölepingus fikseeritud nädala kontakttundide arv ning ebamõistlik on seda määruuses toodud nõude tõttu muuta. Oluline on info ka puhkuse kestuse kohta. Kuna tasuline puhkus võib olla vahemikus 28 päeva kuni 56 päeva ning toetuse sees on ka puhkusetasu, siis on vajalik, et töölepingu väljavõttes oleks puhkuse kestus fikseeritud.
- **Laiendati taotluse rahuldamata jätmise aluseid.** Toetuse andjal on õigus jätta taotlus rahuldamata ka juhul kui taotleja toetust on varasematel perioodidel korduvalt vähendatud määruse nõuete rikkumise tõttu. Kuna palju taotlejad ei pea kinni aruannete esitamise tähtaegadest, siis on toetuse andjal võimalus jätta uue perioodi taotlus rahuldamata.
- **Muudeti toetuse väljamaksmise korda.** Edaspidi tehakse toetuse väljamakseid kvartaalselt iga kvartali esimese kuu 20. kuupäevaks, välja arvatud esimene väljamakse, mis tehakse seitsme tööpäeva jooksul pärast otsuse jõustumist. Muudatusega kõrvaldatakse rakenduslik probleem

kehtivas määruses. Taotluste menetlemiseks ette nähtud 60 päeva lõppes peale 20. jaanuari, mil väljamaksed pidid määruse kohaselt tehtud olema ning nüüd on seda punkti täpsustatud.

- **Täpsustati aruandluse nõudeid.** Aruanne peab sisaldama tõendeid juhendajale tehtud igakuiste tööjõukulude väljamaksete kohta ning kajastama määratud toetuse kasutamist. Toetuse maksmise perioodil tehtud muudatused kontakttundide arvu või kontakttunni tasu suurendamises ei too kaasa toetussumma suurendamist. Kui kontakttundide arvu vähendatakse, jääb toetuse arvestuse aluseks olev kontakttunni tasu muutumatuks ning vähendatud kontakttundide arvelt vabanevat toetuse osa ei ole lubatud kasutada muul otstarbel, sealhulgas kontakttunni tasu suurendamiseks. Vähendatud kontakttundide mahule vastav toetuse osa kuulub tagastamisele. Muudatuse eesmärk on tagada, et toetuse kasutamine kajastuks üheselt taotluses esitatud andmete alusel ning välistada praktikas esinenud olukorrad, kus kontakttundide arvu ja tasu muutmisega mõjutatakse toetuse tegelikku kasutust.
- **Täiendati tagasinõudmise aluseid.** Kui toetuse saaja vähendab toetuse perioodil kontakttundide arvu, nõuab toetuse andja kasutamata jäänud toetuse tagasi. Lisaks võib toetust tagasi nõuda aruande esitamata jätmise, töötasu väljamaksmise kohustuse rikkumise või eraldi raamatupidamisarvestuse pidamata jätmise korral. Määrusega antakse kaalutusõigus toetuse saajale antud kohustuse rikkumisel toetus osaliselt või täielikult tagasi nõuda.

Lõpetuseks

7. novembril 2003 kanti Eesti, Läti ja Leedu laulu- ja tantsupidude traditsioon UNESCO inimkonna suulise ja vaimse pärandi meistriteoste nimekirja. 2008. aastal liideti see traditsioon koos teiste meistriteostega inimkonna vaimse kultuuripärandi esindusnimekirja.

Laulu- ja tantsupeo liikumise vastu on endiselt suur huvi ning selle püsimine põhineb juhendajate pühendumusel. Laulu- ja tantsupidude kollektiivide juhendajate palgatoetus aitab tagada neile stabiilse sissetuleku ning sotsiaalsed garantiid, tugevdades Eesti laulu- ja tantsupeotraditsiooni jätkusuutlikkust.

Kollektiivjuhendajad ning tööandjad on andnud positiivset tagasisidet ja avaldanud tänu riigile, et on leitud rahalised vahendid väärilise töötasu maksmise toetamiseks. Üheskoos väärtustame ja viime jõudsalt edasi meie kultuuri ja põlvkondade jaoks olulist traditsiooni.

Laulu- ja tantsupidude liikumine tugineb koostööle ning on sõltuv paljude osapoolte panusest laulu- ja tantsupeo jätkusuutlikkusele. Kollektiivide juhendajate tööjõukulu toetus on oluline vahend kollektiivjuhtide väärtustamiseks ja kogu liikumise elujõulisuse tagamiseks.

*Kokkuvõtte koostas:
Kersti Sillaots, Eesti Rahvakultuuri Keskus
toetusmeetme koordinaator
august 2026*